

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qui possint, & debeant approbatione[m] concedere. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

§. II.

Qui possint, & debeant approbationem concedere.

1. Episcopus Vicarius generalis, Capitulum, Sede vacante, approbationem concedunt.
2. Praelati Regularium non habent hanc potestatem.
3. Cuius Praelati loci, penitentis, vel Confessarii approbatio requiratur, proponitur quadruplex sententia.
4. Probabilior est quarta sententia, scilicet Praelatum Confessarii approbationem concedere debere.
5. Approbatio ex odio, vel iniquo animo denegari potest.
6. Ex eo quod diocesis illo Confessore non indigeat, denegari posse examens, & approbationem putavit Fagund.
7. Contrarium est verius.
8. Si iusta petitioni Episcopus renuat acquiescere, negant plures reputari sacerdotem approbatum.
9. Intelligendum hoc est de secularibus, secus de religiosis à suo Praelato presentatis.

1. **A**pprobationem concedit Episcopus electus, & confirmatus subditos habens, tamen consecratus non sit, quia approbatio, vt pote quadam sententia de idoneitate personae, actus est non ordinis, sed iurisdictionis: deinde illam concedit Vicarius generalis Episcopi, quia personam Episcopi representat, & illius vices gerit. Item Capitulum, Sede vacante, quippe succedit in iurisdictionem Episcopi, iuxta text. in cap. *Chm olim. de maiorib. & obediens*. Praeterea Abbates, alique Praelati iurisdictionem quasi episcopalem habentes, quia nomine Episcopi in iis, quae ad iurisdictionem pertinent, subintelliguntur. Sic docent Henric. lib. 6. cap. 6. Suar. disp. 28. tit. 1. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 29. n. 14. August. Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. n. 3.

2. Praelati vero regularium, etsi iurisdictionem quasi episcopalem habeant in subditos, nequaquam Religiosos approbare possunt ad confessiones secularium: quia non sunt Ordinarii quoad hunc actum, nec sub nomine Episcopi intelliguntur, vt est omnium sententia declarata à Pio V. in sua Constitutione, quae incipit *Romani Pontificis*, edita anno 1571. potest referre Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. num. 24. & 25. & tradit Suar. disp. 28. sect. 5. n. 4. Henric. de penitent. cap. 6. n. 4. Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. cap. 20. n. 57. Deinde parochii, etsi ordinarii sint quoad penitentiae forum; quia tamen iurisdictione externa, & contentiosa carent, approbare non possunt ad confessiones excipiendas suorum subditorum: sed cum aliquem in sui coadiutorem eligere intendant, necessarium approbationem ab Episcopo eligere debent. Sic ex certa sententia tradunt, alii relatis, Barbol. alleg. 25. n. 13. Bonac. disp. 5. de penitent. q. 7. p. 4. §. 1. n. 12.

3. Sed cuius Praelati approbatio exigatur, an inquam, Praelati loci, in quo confessiones excipiuntur, an penitentis, an Confessarii, Doctores diuini sunt. Quadruplex est illorum sententia. Prima asserit, cuiuscunque Praelati, siue loci, siue penitentis, siue Confessarii sit approbatio, sufficiens esse. Sic Henric. lib. 3. de penit. cap. 6. n. 8. & lib. de indulgent. §. 4. Cordub. casus 10. Emman. Rodrig. in exposit. Bullae §. 9. num. 5. & probabiliter reputat Sanch. lib. 8. de matr. disp. 34. num. 16. Mouentur, quia Trident. approbationem Episcopi expostulauit abque vlla restrictione, aut determinatione. Ergo cuiuscunque Episcopi fuerit approbatio, Concilij decreto satisfactum erit. Adde, non abque causa Concilium dixit sub numero plurali, Sacerdotem debere esse approbatum ad Episcopi, non quasi simul à diuersis Episcopis, approbationem obtinere debeat; sed diuifum ab hoc vel illo Episcopo; loci, inquam penitentis, vel Confessarii.

Secunda sententia requirit determinatè approbationem Episcopi loci, in quo confessiones excipiuntur, qui aliquando potest esse diuersus ab Episcopo penitentis, & Confessarii, si alibi domicilium habeant. Sic Nauarr. cap. 27. num. 266. vers. *Sextum*. Gambarupt. de casibus reuocatur. cap. 20. numer. 30. Gutier. canon. quest. lib. 1. cap. 27. num. 6. Vgolin. de potest. Episc. cap. 7. §. 2. num. 8. quos refert, & sequitur Barbosa de potest. Episc. allegat. 25. num. 14. Ratio est: quia ad Episcopum spectat, ne in sua diocesi aliquis confessiones excipiat, qui ab eo idoneus iudicatus non fuerit: sicuti ad gubernatorem vrbis pertinet, ne medicus aliquis abique eius facultate ibidem medeat: etenim aliquis non est alio. Iam Episcoporum iudicio acquiescere, cum saepe contingat, decipi posse, vel idoneum non esse in ea diocesi ad confessiones excipiendas ob diuersas consuetudines, & commercia, tamen in propria diocesi habilis reputetur. Quod si inquiras, qualiter Episcopus loci approbare Confessarios aliter diocesis poterit, cum non sint subditi? Facilis est responso, approbare illum, quia ratione loci, & transeuntis habitationis sibi subicitur.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars LV.

Tertia sententia approbationem Episcopi penitentis expostulat: in quam sententiam non leuiter propendet Suar. disp. 28. sect. 6. num. 8. quia penes Episcopum est oues suas regere, iudicareque, quoniam idonei ad earum confessiones excipiendas esse possint. Quod si hoc iudicium iurisdictionis actus sit, exercere illud Episcopus potest in Confessarium non subditum, ob iurisdictionem, quam habet in eos, quorum confessiones permittit excipere. Fauetque huic sententiae declaratio sacrae Congregationis, relata à Rodrig. in exposit. Bullae §. 5. & à Barbola. in remission. Concil. in haec verba: *Congregatio Concilij respondet, approbatum ab alio, quam à Valentino Episcopo in Diocesi Valentina, non censeri approbatum ab Ordinario, iuxta formam Concilij.*

4. Quarta sententia, cui tanquam probabiliori accedo, (est tres praedictae sententiae probabiles sint) asserit, ab Episcopo Confessarii necessarium approbationem obtinendam esse. Sic aliis relatis Suar. r. 4. de pen. disp. 28. sect. 6. n. 6. & sect. 7. n. 3. inuncto n. 8. Coninch. de pen. disp. 8. dub. 7. n. 50. Bonac. disp. 5. de pen. q. 7. pun. 4. n. 15. Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. cap. 20. n. 92. Comprobantque Cardinalium declarationibus. Moueor: quia haec approbatio est authenticum iudicium, quod in non subditum exercere nullatenus potest. Debet ergo Confessarius Episcopo subici, vt eius periculum faciat, & authenticè declarer, idoneum esse ad confessiones excipiendas. Hanc tamen subiectionem habere Confessarius potest, non solum ratione domicilij, sed quasi domicilij, obsequij, alteriusve ministerij. Per quae pater solutio aliarum sententiarum fundamentis.

5. Quoad secundam partem tituli propositi non leues difficultates insurgunt. Prima, an seculari Clerico, vel regulari à suo praelato exposito preteri ab Episcopo approbationem, possit Episcopus examen, & approbationem denegare? Quia in re certum est denegare Episcopum non posse approbationem vel examens, si ex odio, aliòque iniquo fine moueatur: quia id charitati, & religioni aduersatur, & alienum esse debet ab episcopali munere. Deinde negare non potest approbationem, si tantum de aptitudine idoneum reperit: quia ea negatione declararet ineptum esse, quippe examine posito ex officio obligatur iuxta merita causae iudicare.

6. Quocirca solum est controuersia, an possit Episcopus approbationem negare nulla ad examen admissione facta, ex eo quod sua diocesis Confessariis pluribus, & forte doctioribus abundet. Asserit Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. c. 2. num. 14. Moueri potest: quia non videtur, ex quo capite obligari grauius possit Episcopus ad explorandam cuiuscunque sacerdotis suae diocesis aptitudinem, praecipue cum eo non indiger pro confessionibus excipiendis. Fauetque Clem. Dudum. de sepultur. vbi conceditur Episcopis, vt possint approbare eos tantum, qui sibi videantur sufficere ad audiendas confessiones suorum subditorum, & alios teitice.

7. Ceterum, verius existimo, si setidè & iuridicè aliquis sacerdos regularis vel secularis approbationem expostulet, repelli non possit, sed necessarium examinandum esse, si placeat, & idoneo reperto approbationem concedendam esse. Sic ex communi sententia docet Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 50. Valq. q. 93. a. 3. dub. 5. n. 5. Suar. disp. 28. sect. 5. n. 15. Laym. lib. 5. sum. tr. 6. c. 11. n. 3. Et quidem de sacerdote regulari à suo praelato exposito mihi est indubitarum. Nam cum Pontifex omnibus Religiosis legitime expositis, & approbatis ab Ordinario priuilegium excipiendi confessiones concedat, Ordinarius negans hanc approbationem, cum eam dare possit, iniuste priuat Religiosus vlu priuilegij à Pontifice concessi. Quae ratio suo etiam modo procedit in secularibus clericis, qui negata approbatione impediuntur, ne virtute Bullae cruciate, aut ex commissione Parochorum confessiones excipiant. Et ratio omnium est: regularis sacerdos ius habet procurandi, ne sibi impediatur priuilegij concessi vltus; secularis item ius habet se taliter disponendi, cui merito iurisdictione ad excipiendas confessiones committi possit. At hunc finem obtinere nequeunt, nisi Episcopus eos ad examen admittat, & repertis idoneis approbationem concedat: habent ergo ius compellendi Episcopum ad praedicta concedenda, & Episcopus ex officio haec omnia praestare debet. Neque obstat Clem. Dudum. ibi enim concedebatur simul cum approbatione iurisdictione, quae cum sit gratia, denegari poterat pro arbitrio concedentis. Sectis de approbatione tantum, quae non gratia, sed iustitia censenda est.

8. Sed, quid, si nolit Episcopus iuste petitioni acquiescere, approbationemque petitam abque rationabili causa denegat, poteritne sacerdos, tum regularis, tum secularis audire confessiones? De omnibus negant Suar. disp. 28. sect. 5. n. 6. & 15. Valq. q. 93. art. 5. dub. 3. Coninch. disp. 8. de penit. dub. 7. n. 58. Mouentur: quia Trident. expresse postulauit approbationem Episcopi, tanquam conditionem, vt sacerdos idoneus reputetur, vt constat ex illis verbis: *Nullus reputetur idoneus, nisi ab Episcopo approbationem obtineat, ac deficere condicione deficit sub illa dispositum: ergo: Neque obstat. text. in c. Licet. de Regularib. vbi licentia petita, & non obtenta transeundi ad strictiorem Religionem, reputatur concessa: quia ibi est specialis*

lis dispositio, quæ sub voto obedientiæ comprehendebatur; idcirco non est extendenda ad quamlibet petitionem iniuste negatam.

9. Fateor, hanc sententiam verissimam esse, si de sacerdotibus secularibus loquamur. At de Religiosis veritas credo, si à suis Prælatiis præsentati fuerint, et sicque iniuste approbatio negata, aut restricta, iure ipso censeri approbatos ex Clement. *Dudum de sepulchro*. & ex Extravaug. Bonif. VII. quæ incipit, *Super casu eodem tit.* ibi enim conceditur Mendicantibus & consequenter omnibus, qui in eorum privilegiiis communicant, ut si ex odio, vel malevolentia à suis superioribus præsentati repellantur ab Episcopo, possint confessiones audire. Quod privilegium Tridentino decreto non censetur derogatum illa clausula, *privilegiis quibuscumque non obstantibus*. Tum, quia privilegium iure communi internum indiget speciali derogatione. Tum, quia privilegium concessum in Clement. *Dudum*. loquitur in causa speciali, Tridentinum verò generaliter. Quando autem lex generaliter loquitur non derogat speciali, cuius expressam non facit mentionem, ut plurius firmavit *rr. de legib. disp. tum, de revocatione privilegij, tum de legis derogatione*. Quod si dicas cum Suar. Valq. & Coninch. Trident. non revocasse dispositionem Clement. *Dudum de sepulchro*, sed prædictæ dispositioni approbationem Ordinariis ad didicisse obstat: quia additio approbationis in prædicto casu est expressa illius dispositionis derogatio. Si enim *ibi dem* dispositum erat, ut possent Religiosi Ordinariis præsentari, & ab eis ex odio, vel malevolentia repulsi confessiones secularium excipere virtute suorum privilegiorum, & Trident. decreto approbationem exigente, nequeunt deficiente approbatione eas excipere confessiones, manifestum est privilegium in dicta Clement. concilio revocatum esse, vel saltem restrictum. Quod si urgeas: Trident. æque in regularibus, ac in secularibus approbationem requisivit, sed negata secularibus approbatione, tametsi negetur iniuste, non possunt confessiones excipere, ergo nec regulares. Neganda est consequentia: quia regularibus est à iure privilegium concessum: quod tamen non invenitur concessum secularibus. Atque ita docent post Trident. scribentes, Nauarr. c. 27. n. 265. Palac. *disp. 17. q. 7. Henric. de pœnit. l. 3. c. 2. Vega lib. 1. sum. casu 58. Rodrig. in explicat. Bullæ. §. 9. dub. 1. n. 33. c. 1. 1. q. regular. q. 59. art. 2. c. 10. Mirand. *Man. Prælat. t. 1. quest. 45. art. 6. c. 8. Zenedo de q. canon. quest. 38. n. 20. c. 21. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 4. Fagund. de 2. Eccles. præcep. lib. 8. c. 2. n. 15. c. 58.**

Constabit autem, Episcopum nulla causa iusti duci ad negandam approbationem, si nullam huius negationis causam legitimam exhibeat, si Religiosis, vel Religioni detrahite, si alios Clericos seculares, vel Religiosos in communi hominum æstimatione minus idoneos approbet, ut latius profectur Rodriguez in *explicat. Bullæ. §. 9. dub. 1. Fagund. de secundo Eccles. præc. lib. 7. cap. 2. n. 16.*

§. IV.

Quousque approbatio duret, reuocari que possit.

1. Approbatio ex beneficio durat, dum beneficium retinetur.
2. Si per examen, aut alias approbatus fuerit pro limitato tempore, eo finito cessat.
3. Si absolute, cessat, si diocesim mutet.
4. Contrarium probabilitate non caret.
5. Cessat, si Episcopus reuocet, posse successorem, imò eundem reuocare, plures firmant.
6. Si absque causa reuocetur approbatio, nullius momenti est reuocatio.
7. Religiosis approbatio reuocari potest, si constet de eorum indignitate.
8. Extra hunc casum consent aliqui, nunquam reuocari posse, etiam à successore approbantis.
9. Verius est à successore posse reuocari.
10. Excipitur Capitulum, Sede vacante.
11. Aliqui excipiunt Religiosos Dominicanos, & Franciscanos: sed immerito.
12. Translati Religiosi in aliam diocesim possunt ab illius Episcopo examinari.
13. Ab eodem Episcopo, si prauo examine fuerint approbati, nequeunt nouo examini subiaci: secus si absque examine.
14. Quid nouiter statuerit sacra Congregatio circa reuocationem approbationis.

1. **A**pprobatio beneficio parochiali annexa durat, dum beneficium retinetur; poterit tamen ex iusta causa vsus illius, & iurisdictionis suspendi, sicuti notarunt Suar. *disp. 28. sect. 2. n. 3. Reginald. lib. 1. num. 201. Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. num. 23.*

2. Si verò per examen, aut aliis idoneis reputatus fuerit: tunc subdividendum est, si pro tempore limitato iudicatus fuerit idoneus, finito eo tempore approbatio finitur: quia extendi non potest ultra voluntatem concedentis, ut alios referens docent Barbof. *alleg. 25. n. 21. c. 51.* Possit autem ad tempus approbationem concedi, docuerunt Gutier. *lib. 1. canon. q. 27. num. 18. c. 19. Suar. disp. 28. sect. 7. dub. 6. Man. Rodrig. t. 1. q. regul. qu. 59. art. 8. Mirand. *Man. Prælat. t. 1. q. 45. art. 10. conclus. 1. Fagund. lib. 7. cap. 2. num. 34.* Potes namque examinatus non ad eum idoneus reputari, ut merito timere Episcopus possit, decessu temporis te ineprum fore, nisi approbatio cum restrictione temporis concedatur: occasio enim nouæ approbationis petendæ te diligentem faciet.*

3. Quod si absolute, & indistincte approbatio concessa sit, affirmant communiter Doctores, duplici ex capite cessare posse. Primò, ex parte Confessarij: secundò, ex parte Episcopi. Ex parte Confessarij cessat approbatio, si diocesim mutet: quia mutatione diocesis cessat in ipsum Ordinarij approbantis iurisdictionem, & consequenter ipsa approbatio facta, uti comprobatur vsus, & consuetudo: quoties enim Religiosi, vel seculares in aliam se diocesim transferunt, illius Episcopi approbationem requirunt. Sic docent Suar. *disp. 28. sect. 7. num. 3. c. 8. Fagund. lib. 7. de 2. Eccles. præcep. c. 2. nu. 22. Quaranta in sum. Bull. verb. Confessor. §. Præter. Valq. qu. 93. art. 3. dub. 4. nu. 3. & aliis relatis Bonac. *disp. 5. de pœnit. q. 9. pun. 4. §. 1. n. 21. colligiturque ex declaratione Cardinalium apud Quarant. & apud Rodr. in exposit. Bullæ. §. 9. n. 5. vbi dicitur, approbatur ab alio, quam à Valentino Episcopo, in diocesi Valentina non censeri Approbatum. Item, ex privilegio concessò à Greg. XIII. Religiosis Societatis Iesu, audiendi confessiones, cum per alias dioceses, à quarum Episcopis approbati non sunt, transiunt, neque ibi Episcopus præsens adest, ut habetur in *Comp. priuil. Soc. Iesu, verbo, Confessor. §. 2.* Si igitur iure possent audire confessiones, ut quid illis priuilegium hoc concedebatur? Neque inde fit, Sacerdotes regulares, vel seculares, si postmodum redeant ad diocesim, in qua prius fuerunt approbati, noua approbatione indigere; non, inquam, indigent. Nam esto illa approbatio pro eo tempore, quò à diocesi abierunt, extincta sit: redit tamen ad ipsos, cum ipsi ad diocesim redeunt: quia (sic explicante vsu, & consuetudine) censetur concessa, dum in ea diocesi approbati domicilium habuerint, sicuti notauit Fagund. de 2. *Eccles. præcep. lib. 7. c. 2. n. 20. & pluribus relatis Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. n. 22.***

4. Verum esto ita sit, probabilitate non caret approbatum ab vno Episcopo mutatione domicilij, approbationem non perdere. Sic docuit Cordub. *q. 10. ad 2. Henric. de pœnitent. lib. 3. cap. 6. num. 7. Coninch. disp. 8. dub. 7. num. 53. Man. Rodrig. in exposit. Bullæ. §. 9. dub. 2. Barbof. alleg. 25. num. 16.* Quia approbatio est quoddam iudicium authenticum de idoneitate personæ: quod semel factum perseverat, dum retractatum non est. Neque à subiectione actuali Episcopi, à quo receptum est, pendere videtur: sicuti non pendet gradus Doctoris, & Magistri in Vniuersitatibus recepti à subiectione eorum, à quibus recepti sunt. Neque contrarium declarauit sacra Cardinalium Congregatio, dum dixit, in diocesi Valentina non censeri approbatum, qui ab alio, quam ab Episcopo Valentino, approbatus est: quia intelligi debet de approbatione iurisdictionem concedente: hæc enim ab alio in diocesi Valentina, quam ab Episcopo Valentino concedi non potest. Deinde non obstat privilegium Religiosis Societatis concessum, à Gregor. XIII. Tum, quia sæpe priuilegia conceduntur, non quia absolute necessaria sint: sed ad maiorem securitatem, ne ex contrariis opinionibus serupulus oriatur.

5. Ex parte Episcopi cessare potest approbatio, si ipse, vel eius successor concessam reuocent. Possit autem iusta causa intercedente non solum successorem in episcopatu, sed qui approbationem concessit, reuocare, firmant, tanquam certum, Henric. *lib. 5. de pœnit. c. 6. n. 6. Suar. disp. 28. sect. 7. n. 7. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 5. Fagund. de 2. Eccles. præc. l. 7. c. 2. n. 60. Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. n. 21. & colligitur ex cap. *Acceptimus, de etate, & qualitate*, vbi idonei ad Ordines reputati non sunt postmodum reputandi indigni ad beneficium, nisi forte postquam pronoti fuerint reddiderint se indignos. Si igitur post approbationem concessam approbatus indignus redditus est, reuocare potest, & debet Episcopus approbationem. Ratio est: quia approbatio, quæ est authentica declaratio de idoneitate personæ, sic ab idoneitate personæ approbatæ pendet, ut ea cessante, merito approbatio reuocari debeat. Et quidem quando constat aliquem redditum esse insufficientem, nemini est dubium reuocari posse, & deberi illius approbationem. Credo tamen probari sufficienter cuiusvis insufficientiam, si Episcopo generaliter præcipiente omnes suæ diocesis mercenarios sacerdotes examinari; aliquis renuat comparere. Satis enim probat, se redditum esse indignum, tum illa inobedientiam, tum presumptionem quam ingerit de scientiæ defectu, quòdque praxi, & consuetudine firmatum videmus.*